

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Augusztus' 14-dikén 1818.

Frantzia Ország.

A' Király St. Clouból Rambouillet-be menvén, ott Jul. 28-dikán Szarvasvadászatot tartott, melynek ilyen leírása jött-ki a' Párisi újságlevelekben: —“

„Királyi Hertzeg Berry a' vadászat' napját megelőzőtt éjjel az erdőre, hogy a' Szarvasok' tanyáját kitanúlja, kilovagolván, éppen jelenlétében fogtak ott el két katonát, kik a' Káeni őrző seregtől szöktek vala el. Ő Hertzegsége a' Király elejébe vezetvén ezen gyávákat, kegyelmet kért és nyert is nékiük. Megérdemlette, hogy a' képfestő lássa 's lerajzolja ezen scénában a' Király' kedves nevetését, a' Hertzegnek kérése' megnyerésén való örvendezését, a' nézőknek elragadtatását, 's a' térdenálló szegény bűnösöknek háládatos rivását. A' mi az üző-be vett szarvast illeti, ámbár reggeli 5 órától fogva estvéli 9-tzig kergették, még is el nem foghatták, melynek egygyik oka, hogy az első egész délelőtt esett, másik pedig, a' lehetett, hogy eleinten egyszerre több szarvasok akadtak a' kutyák' elejébe, 's ezek több útakon kezdették az üzést, míg nagy-későre összegyűjteni 's tsak az egynek, melyet elverni vagy elfogni iparkodtak, nyomába indítani lehetett őket. Monsieur 's a' két fiai, Angouleme és Berry Princzek, egész estvig nyomában voltak a' vadnak ló háton. A' Király nagy gyönyörűséggel szemlélte őket fedeletlen hintóból egész estvéli 8 óráig. Vernon nevű Párisi festő is ott volt egy Udvari

szekérben, hogy önnön szemeivel látván igazi rajzolatot készithessen ezen nevezetes vadászatról. Természet szerént való dolog, hogy a' két szökevény katonát illető, elől említett scéna, ki nem fog maradni a' rajzolatból.

Augustus' 1-ső napján vissza jött ezen időtöltő helyekről a' Király Párisba. Mint a' Monitör írja, a' Rambouilleti Al-Préfektusnak, ki a' Királyt ott szerentséltető beszéddel köszöntötte, így felelt ő Felsége: — „Érzékenységgel halgatom az úr' jó indulatjának kifejezését. Jól jut eszembe az a' hajlandóság, mellyel a' legjobb Király ezen vidékhez viseltetett; azokról a' kedves szempillantatokról se' felejtkeztem-el, mellyet ifjúságomban ezen vidéken töltöttem - el; nagy örömmel szemlélem ismét ezen helyen magamat; a' Rambouilleti lakosok számot tarthatnak különös oltalmazásomhoz.“

A' Párisi újságok egylevelet adtak-ki, mint a' mellyet a' Frantziaországi Püspökök intéztek volna a' Királyhoz. A' levélben ezek vannak: —“

„Király! Ha a' F.ged' országabéli Püspökök a' Gallicana Egyház' keserves állapotját szemlélik, ugyan lehetséges-é, hogy halgassanak? Nem! az ő halgatások büntetést érdemlenc. Mi az Istennek, ki bennünket a' maga háza' gondviselőjivé tett, az Egyháznak, melynek oltalmazójivá rendeltettünk, és F.gednek, kinek ingadozás [nélkül való falattvalóji vagyunk, tartozunk azzal, hogy keservünk' szavát hallattassuk. Azért jövünk,

hogy kérjük F.ségedet, hogy ragadja-ki a' Religiót abból a' feneketlen örvényből, melybe ötet a' bünös mesterkedések bele taszították. Szent Lajos fija! Felséged ki fogja ötet ezen örvényből ragadni; kezes nekünk ezért az a' kegyesség, melynek nyilvánvaló bizonyságait mutatni meg nem szünik F.ged. Még közelébből való bizonyságait mutatja pedig ennek az a' vallásos buzgóság, mellyel F.ged az Egyházan fekvő inségeknek elhárításán dolgozott. Igen kevés népes 's igen nagy kiterjedésű megyék, mellyeknek szükségeikről a' Püspökök minden iparkodásaik mellett se' gondoskodhattak; a' sok lelki pásztorok nélkül való Egyházak; a' tudatlanság, melly a' tanításbéli fogyatkozásnak következése, 's a' vallási lágymelegségnek 's istentelenségnek okozója vala; 's végre egy új Szakadás (Schisma), a' melly ezen szerentsétlenségek között támadott 's ezeket legnagyobb grádsra emelte — ezek valának azok az inségek, mellyek a' Felséged országára halommal öszszegyülvén, a' F.ged' szivét keserítették, és a' segítségért isteni felelméhez folyamodtak, hogy azok elejébe gátat tegyen. A' Szent Székkel lett Concordatának megkészsülése, a' melly felett két esztendeig folytak az alkudozások, 's a' melly felől Felséged a' két Kamarákat örvendező érzékenységgel tudósította, reménséget nyújtott vala ezen inségeinknek minden orán lejendő megszüntetődéssekhez. Ezen Követségnek a' két Kamarákba lett megérkezésekor, az Országnak egygyik végső szegletétől fogva a' másikig minden Fr. szívek örvendeztek. A' kikben a' vallási tűznek még egy szikrája tsillámlott, mint egykor a' Sidók az ő templomjoknak visszaállittatásakor, így kiáltottak-fel: *Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde regis, ut glorificaret domum Domini, quae est in Jerusalem!* Aldassék az úr

a' mi atyáink' istene, ki arra birta a' Király' szivét, hogy az úrnak házát, a' melly Jérusalemben van, megditsóittse! Mitsoda hatalom bír tehát azzal az erővel, hogy a' Felséged' kegyes czélzásának gátat tegyen, 's annak elkezdett telyesítettését hátráltassa? A' Felséged' parantsolatjával megegygyezőleg, a' Felséged' által kineveztetett 's a' Szent Szék által betétegett Püspökök, megjelenének a' thrónus' lábai előtt, 's itt kelle keserüséggel megérteniek, hogy a' Religiót terhelő inségek még meg nem szüntek. Király! Nem a' mi hivatalunk az, hogy azt a' fátyolt felemeljük, a' melly alatt azok a' mesterkedések lappanganak, a' mellyek mind ez idejig a' Felséged' kegyes iparkodásait meggátolták. De parantsoló kötelességünk az, hogy Felségedet buzgóságának folytatására kérjük, melyre nagyobb szükség van most, mint valaha volt. Erre mi az isten' ditsósségiért kérjük Felségedet, melly a' Felséged istenfélő szíve' gondoskodásainak legfontosabb tárgya. Isten örizz! hogy az Europai Fejedelmek között azt lehessen mondani, hogy Frantziaország' Királya, kinek szélesen kiterjedő esmereteit 's nagy böltsésségét hirdetik, Concordatát kötött, aláírta, 's ki is hirdettette: de nem hajthatta végre! Nem úgy, Király! ennek végrehajtása nem lehetetlen a' Felséged' Hatalma' erejének; a' fogás, mellyet annak végrehajtása ellen felhoznak, nem egyéb, hanem tsak a' Constitútziónak tsalfa magyarázása. Ennek 14-dik' tikkelyében fenntartotta Felséged azt a' telyes és határnélkül való hatalmat (melly, hogy így essék, nagyon szükséges is volt), hogy békességi, szövetségi, és kereskedési kötéséket tehessen. Azonban a' következő tikkely által arra kötelezte-el magát Felséged, hogy a' törvényhozói hatalmat tsak a' két Kamarákkal egygyütt fogja gyakorlani. Most már azt mondják, hogy vagynak

olz kötések, mellyeknek törvényhozási következeiseik lévén, ezeknek végrehajtása valami változást kíván a' törvényhozás' dolgában. Ide iartoznak p. o. a' Concordatán kívül még a' kereskedési kötések is, a' mellyek, midőn Frantziaországnak más nemzetekkel való kereskedési állapotján változást okoznak, a' Frantziaország' kereskedése törvényeiben is azt okoznak. Tehát azt mondják, hogy mind ezeket az efféle kötéseknek betöltetésére szükséges törvényeket, szabad helybehagyás végett a' két Kamarák' elejébe kellene terjeszteni, és Felséged ezeket csak a' helybehagyás után hirdethetné-ki. —

„Ha ezen veszedelmes magyarázás megengedődné, ebből a' következne, hogy oly nemű kötések is volnának, mellyeket Felséged a' némelykor igen sürgető szükség, 's a' Constitúciónak 14 - dik tikkelyében a' maga számára fenntartott hatalom mellett is, soha végre nem hajthatna. Mert melyik Hatalmasság állana egy oly kötésre reá, a' melly felől nem lehetne bizonyos, hogy végre fog hajtatni? Melyik Monárkha kötelezné-le magát költsönösen valamelly Fejedelemnek valamire, kiről tudná azt, hogy néki lehetetlenség volna magát hasonlóképpen lekötelezni?

„Király! Felséged egyedülvaló legfőbb hozója annak a' Constitúciónak, mellyet Királyi telyes és tökéletes hatalmaszerént a' maga népének adott, 's éppen ezért ugyan annak egygyetlenegy legfőbb magyarázója is. Ha abban némely homályosságok észrevétetnek, a' Felséged' személyes böltsességét illeti, hogy azokat megvilágosítsa; ha úgylátzó ellenkezések fordulnak benne elő, mellyek nehézségeket okoznak, azokat a' Felséged' hatalma' erejének kell eloszlatni 's megegyeztetni. Egy szóval: A' Constitúció a' Felséged' akaratjának kifejeztetése: tehát egyedül is csak Fel-

ségedet illeti, hogy tudhassa 's megmagyarázza, mit akart légyen. Már pedig, Király! midőn F.ged' magának valamelly hatalmat fenntartott, kikötött, akkor bizonyosan nem akart maga' elejébe oly akadályokat helyheztenni, mellyek Felségedet ezen hatalomnak gyakorlásában meggátolhatnák. Felségednek azon személyes hatalma, hogy magát kötések által valamire lekötelezze, 's meg azon erejeközt, hogy tett ígéreteit betelyesittse, az a' szükséges öszszetsatolódás van, a' melly valamelly principium és az abból lehozandó következés közt. Olly Hatalom, melly a' belőlle folyó tselekedeteknek tételére elégséges nem volna, nyilvánóságos ellenkezés nélkül nem gondoltathatik. Mondja-ki tehát Felséged Fejedelmi hatalmának ereje szerént, hogy azon Akták, mellyek a' Felséged által tétetett Kötéseknek következeiseik, ugyan ezen következés' szabásai szerént éppen oly természetűek, mint magok a' Kötések; hogy a' Felséged' Királyi praerogativainak ezek is egygyik valóságos részét teszik; és hogy ezek a' magok természeti tulajdonságaik szerént a' Constitúciónak azon tikkelye alól kivétetelve vagynak, melly a' törvényhozást a' két Kamarák' helybehagyásának alája vetette. Parantsoljon Felséged, 's egy lehellete által eloszlatja azon fellegzeteket, mellyeket az istentelenség 's a' rosz akarat, a' Felséged Concordatájának hasznai 's a' F.ged' tulajdon maga szentséges hatalmának ereje felett is, elterjesteni iparkodnak. Parantsoljon Felséged, 's egy szavának hallására a' Felséged által kineveztetett Püspök a' thronus gráditsai mellől az országnak azonnal minden részeire elszélednek, hogy a' népet vallási és társasági virtusokra, 's arra megtanítsák, hogy a' Státusnak 's az istenségnek, a' ki őket onnét felyülről kormányozza, 's meg ama második Felségi Istenségnek, *numini secundae majestatis*, ki a' földön orszá-

gol, mivel tartozzanak. Így F. ged a' maga hatalmát az egyedül erős fundamentumra fogja építeni, t. i. a' legfőbb hatalomra, melyből a' kifoly. Király! Parantsóljon Felséged, 's Roma, Frantziaország, és az egész Catholicus világ azonnal megszollamlanak, hogy annak a' Monarkhának kegyességét 's ditsösségét hirdessék, a' ki, minekutánna a' maga Monarkhiáját helyreállította, visszanyert hatalmat arra is használni fogja, hogy a' Jépus Kristus' lelki országát helyreállítsa."

* *

Az Ultrák' özszeesküvéséről még semmit hivatalosan ki nem hirdettek: tehát erről még most is semmi egyéb bizonyost nem írhatunk, annál, hogy az ő kikérdeztetéssek szorosán folytattatik. Mondják, hogy már valami 30-ra telne a' száma azoknak, a' kik elfogattatva 's minden másokkal való közösüléstől elzárattatva vagynak. Hogy Gen. Canuel ezek között van, ezt elég nyilvánosságosan mutatja a' következő megjegyzés. Tudjuk, hogy az ő Senneville 's a' Marschal Marmont Stábja' Komandánsa Oberster Fabvier ellen való perének Augustus' 1-ső napján ismét elő vétetni 's folytatni kellett volna; a' törvénytévő szék 's a' Prokurátorok, sőt magok a' perlekedők is, Canuelen kívül, a' meghatározott órán előállottak. A' nézők' sokasága is nagy volt avvagy tsak azért is, hogy reménlették, hogy az özszeesküvés' dolgairól is hallhatnak valamit. De megtsalattattak reménségekben. A' Generális' Prokurátora kinyilatkoztatta Prokurátori hosszú beszéddel, hogy az ő Cliense nem tsak hogy még most is elfogattatva van, hanem öly szorosán is öriztetik, hogy véle beszélni telyességel nem lehet, melyre nézve jóvalotta, sőt nagyon is kérte a' törvénytévő szeket, hogy a' pernek folytatását ismét

függeszszék-fel. Fel is függesztették egész November' 7-dikéig.

Azon négy személyek között, kiket legelőbbször elfogiak 's azolta el se' bortsátottak, van egy *Chapdalaine* nevű is, kit akkor eleintén Obersternek neveztek az újságokban, most pedig már Generálisnak kezdenek nevezni. Azt jegyzi-meg ezen Generálisról egy újság, hogy sokáig senki se' tudta, hogy ki légyen ezen ember, minthogy a' lefolyt hadakozások alatt soha sehol elő nem fordult a' neve, míg végezetre hosszas tudakozódás után kijött, hogy ő, a' revolútzio elsőbb időszakaszaiban az úgy nevezett Vendében (a' nyugoti departamentekben) egy Chonans tsapatot kommandirozott, 's végezetre a' Bonaparte által behozatott amnestiáló (megbortsátó, vagy elfelejtkező) systema alatt, ő is szabadon élhetett Fr. országban. — S ongi esmeretesebb ember annyiban, hogy Marschal Marmontnak Lyonba lett küldtetésekor, ő a' Gen. Canuel Stábja Kommandánsa, 's a' legelső volt, a' kit Marmont hivatalából levetett 's Lyonból elparantsolt.

A' Párisi újságokban 's azokután még a' Monitörben is, ilyen megjegyzés intéztetett a' vizsgálódás alá vétetve lévő özszeesküvésre nézve a' közönséghez: „Az ítélőszéknek az özszeesküvés' üldözésében való bölts késedelmezése, a' melly minden formálitásokat megtartván, ily módon a' vádoltatott személyek' bátorságának is oltalmazójokká leszen, szükségképpen ezerféle vélekedésekre adott alkalmatosságot 's okot, a' melly vélekedések, mind addig, míg a' dolog valósággal a' most folyó vizsgálódások' segedelmével ki nem világosodik, tsupamérész gyanakodásoknak tartathatnak. Nagyon különös beszédek hirlettettek-el, a' mellyeknek mesterséges kitzifritásán a' gonoszság, 's azért, hogy legyen valami beszélni való, az újságonkapás,

mintegy vetélkedve munkálódtak 's iparkodtak, 's így küldöztek oda a' külső újságlevelek' kiadójihoz, hogy addig is, míg valóságot írhatnának, szerezzenek efféle költeményekkel időtöltést olvasójiknak. Addig, míg a' törvénytévők halgatnak, míg semmi megnevezett személy, mint bűnös, esmeretessé nem leszs, addig az illendőség minden okos irótól azon regulának megtartását kíváná: Hogy bűnösök csak azok, a' kik megítéltettek, 's nintsen gyanú senkire másra, csak a' kit valósággal vizsgálás alá vontak. Mi ezen regulát szemünk előtt hordozván bámulással láttuk, hogy némelly külső országi újság levelek az igazságtévő széknek elejébe lépven 's azt megelőzni akarván, oly neveket is kitettek a' közönséges vélekedés' ítélőszéke elejébe, (vagy rövidebb 's érthetőbb szókkal) oly embereket is közönségesen megneveztek, kiket még eddig legkissebb törvényes gyanú nem érdeklett. Még ennél is mélyebb vagy belsőbb szívbeli boszszankodással látjuk pedig, hogy ugyan ezen külső újságlevelek által oly dolgok is sugdosatnak a' közönség' füleibe, mellyek még sokkalta gyűlölségesebbek, minthogy a' Királynak megbántatására, az Országlószéknek meggyaláztatására, 's a' mi kedves Monárkhánk' szívének keserítésére czéloznak, midőn annak a' tiszteletnek, hűségnek, engedelmességnek, 's eleven nyájassági érzékenységnek lételet kétségbe hozni látatnak, mellyel a' Királyi familiából való minden Princzek, az ő Királyi Felsége' szentséges személye eránt egyenlően lelkesítettnek.

Generál-Lajtnánt Canuelnél nagyobb emberről még egyről se' olvastuk, hogy ezen özszeesküvésért a' kikérdező Birák elejébe elő hivattatott volna.

Orvosi Jovallás.

Egy külső levélben ilyen jelentés olvastatik: — „Schol se' oly közönséges

a' Calculus, a' vizellő edényekben származni szokott követskék által okozódó vizelleti megdugulás miatt való szenvedés, mint a' Rénusnak azon vidékein, a' hol sok bor terem. De itt ezt, csak mint kevés ideig tartó bajt úgy nézik, mivelhogy jól tudják a' tapasztalásból, hogy könnyü és bizonyos orvosságok van ellene, melly nem egyéb, hanem az úgynevezett alma-bor (Cyder). Mihe-lyest valaki a' nevezett betegség miatt fájdalmat érez, egy hordó alma-borra teszen szert, 's ennél semmi egyebet nem, ebből pedig minden nap' iszik, legalább négyszer. Fél akónak megitala után már kezd elmenni tőle a' kő. Nékem, így szoll az író, azt erőssítették, hogy két akonyi efféle ital elegendő a' régi és nagy köveknek kihajtására is. Mennél éde- sebb almából készült az ital, annál jobban gyógyit. — Az orvossággal való élés alatt a' fájdalom' enyhítésére valami Traklov' balsamumját ajánlja az író. — Ezen orvosi szernek megpróbálását ohajtani lehet.

B é t s.

Hertzeg Metternich - Winneburg György Ferentz, egyszersmind Ochsenhauseni Hertzeg, Aranygyapjas Vitéz, a' Szent István Magyar Királyi Rendje' nagy keresztés vitéze, Cs. Kir. Belső Titkos Tanácsos, Camerarius, Státus és Conferenciális Minister, életének 73-dik esztendejében, telyes elerőtelenülés miatt, a' Sz. Sacramentummal való élés után, tegnapelőtt (Aug. 12-dikén) reggel meghalt.

Feldmarschal Schwartzenberg, 's a' Státus és Conferencialis, és Külső dolgokraügyelő Minister Metternich, ő Hertzégsegék, a' Carlsbadi ferdőn lévén egy idő oltá: az utolsó e' h. 2-dikán elútozott onnét a' Franczenbrunni ferdőre, az első pedig még tovább is Carlsbadban szándékozott folytatni a' ferdést.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

K. Tanácsos Ns. Tokody György úr, néhány N. Vármegyék' Assessora, a' N. Váradi tudományos kerületben Iskolák' fő Direktora, 's a' Jénai Minerologia Társaság' egygyik érdemes tagja, egészségének majd két esztendeig tartott gyengélkedése 's két hónapi súlyos betegeskedése után, Jul. 21-dikén, hasznos életének 67 - dik esztendejében meghalálozott. Származását Nagy Váradon, 1752-tőben Apr. 25 - dikán, Nemes Szülőktől vette. Tanulásának telyes elvégzése után mint Prokurátor Pestről születése' földjére visszaérkezvén, a' N. Vármegye' első hivatalain kezdte szolgálatját; 1783-ban Vármegye' fő Jegyzőjévé, 1786-ban Második Al Ispányává tétetett, 's ezen fontos hivatalával egygyütt, mindeneknek tökéletes megalégedésével viselte a' N. Váradi tudományos Kerületben a' tanulási igazgatást is; 1787-ben a' Judicium' Subalternum előlülőjévé, 1793-ban pedig a' tudományi kerületben Fő Direktorrá neveztetett. Ily sok rendbéli hivataloknak buzgó hűséggel való 's ily számos esztendőig tartott szolgálatai által szerzett érdemeit, Királyi Tanácsosi méltósággal jutalmaztatta vala meg ő Cs. K. Felsége. Megesmerték az ő érdemeit a' N. Vármegye nagy és kissebb méltóságú tagjai is, melynek nyilvánvaló bizonysgát mutatták az által, hogy őtet, mint képviselőjüket az Országos gyűlésekre nem egyszer, Követnek választották 's küldötték. Sok Jók, jó barátjokat vesztették-el benne.

* *

Hasonlóképpen mostanság mult-ki a' világból Ns. Abaúj Vármegyében Kolláton T. Domonkos Sámuel úr, nagy tudományú Hazánkfiya, ki is a' nevezett Vármegyében sok ideig Ord. Fiscalissá-

got viselvén, annak mostanában fő Tábla Birája vala.

* *

A' Budai Német újságban oly tzikkelyt olvasunk, mellyet abból kihirdetni a' Bétsi Udvari újság is méltónak talált, 's a' milyennek a' M. Kurir is két versben minden héten örömmel helyet adna. Kitsiny dolognak fontosságot szokott hol egy hol mas tekintet adni. Az itt következőnek a' nemzetiség ad fontosságot. A' Kikindai Első Megyés Pap (Proto-Presbyter) T. T. Joannovich János úr ekképpen irt Jul. 12-dikén (Ó - szerént), a' nevezett újság' Kiadójához: — „A' Kikindai kerületnek az én Protopapságom alá tartozó iskalájiban gyakorlottsági megvisgáltatások tartatván, különösen magára vonta ezek között Mellencze nevű faluban minden jelenlévőknek figyelme-tességét 's megalégedését T. Bibics Pál Diaconus úrnak, mint ezen falubéli Oskolai első tanitónak megkülömböztetett iparkodása. A' tanulók' száma 80-ra telt, minnyájok nemégygyesült Görög hitűek, kiknek valami egyharmad részét már annyira vitte nevezett tanitójoknak szorgalmatos munkássága, hogy négy, u. m: Illyriai, Magyar, Német, és Deák nyelven jól irlnak és olvasnak, melly tehetségeknek probájit is elő mutatták. E' mellett a' Vallástudományában és számvetésben: időtöltési oráikban pedig ugyan-tsak nevezett papjok 's tanitójok által, ennek szép gyümöltsfás kertjében, a' melly sok száz jóféle, beoltott tsemetekkel beültetve van, a' mezei gazdálkodásnak legkellemetesebb nemében, a' gyümöltsös kerti foglalatoskodásban is, gyakorol-tatnak. Egyéb halgatók között Balfai Triphunacz kerületi Bíró úr is jelen volt ezen visgálódáson, a' ki erről méltó ité-letet tehet.

* *

Erdélyből N. Enyedről írják a' Pesti Ujságlevelékben, hogy az ott kvártélyozó Huszár Regiment Oberstere Báró Brettfeld úr a' Maros vizében (a' Bétsi úszó oskola' formájára) mesterséges úszástanító intézetet állított-fel, melyben az alattalévő katonaságot a' jobban iparkodóknak megajándékozása által is buzditja: Még a' városi polgárok is annyira bele kaptak már ennek gyakorlásába, hogy nagy számmal kijárnak oda, kik közt egy jó öreg polgár annyira elméjére vette a' mesterséges úzás' módját, hogy egy éjjel azzal álmodván, az ágyából, mint ha a' Maros ott folyt volna, néki ugrott, 's szerentsétlenségére akkor vette szegény észre, hogy nem a' Marosba ugrott, mikor az orrát 's homlókát jól megbélyegezte. Kérdeztetvén, hogy ugyan hogy tselekedhetett oly tréfát, azt mondotta, hogy azt álmodta, hogy a' víz' partján azon alkotmányon áll, melyről az uszástgyakorlók a' viznek, hassal, 's egy kevéssé bal oldalfelt, neki szoktak ugrani.

* *

Néhai Tek. Domonkos Sámuel Úr, Több Tek. Nem. Vármegyék' Tábla Birája' utolsó tiszteletére.

Éppen midőn forróbb napjai a' nyárnak, Egész el-tikkasztó melegsséggel járnak A' mikor, a' munkás arató hogy bére Fizetődjön, haza indul már estvére Tsendes kunyhójához; 's el alélva várja Frissülő ereje, újra hogy át járja El lankadtt tetemit: kedves etéziák Aba-Ujból, tisztán fúvállanak reánk. Az estve engem is arra ösztönözött, Itt a' legjobb nectart termő hegyek között, Hogy egyet setáljak. — De mi megijjedtem! Egy fiatal Személyt, a' mint észre vettem

Járkálásom közben; megyek hát feléje, 'S látom, hogy közelebb érkezek melléje, Több, mint sem emberi egész ábrázatja, A' melly tüstént az én Lelkem is át hatja. Szomorú ortzáját, bús könnye áztatta, Fájdalmának oka, Abauj! mutatta. Tsekély halandonak, többet észre venni Nem lehetett; mivel a' Személy Isteni Vólt: a' ki el-tudja mindenkor rejteni Valamit e' földön fog Neki tettzeni. E' szolatlan dolog, nagyon meg illetett: Aba-Ujban, mi az a' mi történhetett? Nyilatkoztatná ki, térdhajtással kérem; Minthogy ezen Drága Megyét jól esmérem.

Meg halgatott; mondja: Domonkos meghala

Aba-Ujnak ki egy tanúlt Tagja vala. Nagy Lelke itt hagyta kitsiny portetemét Búba borította újra ezen Megyét. Pukyt, Comaromyt, Melly most is siratja, Hogy Vitéz János él, az vigasztathatja!! 'S Szentimrey, kinek, tsendes bölts kormányja,

Szelidtséggel tellyes példás tudománnya!! Themis vagyok én, 's hogy bús az ábrázatom

Oka: mivel kedves Fiaim siratom. Ezel el tűnt. — Engem pedig el rémulve Hagyott, egy dombotska pázsitjára dülve, Halván ezen Tudós Hazafi esetét Sirattam, még meg nem lepett jól a' setét, A' Haza 's a' Vallás egyaránt fájlalja Virtusit a' Megye könyve magasztalja. Részemről e' lehet érdeminek bére. Hogy ezeket mettzem, koporsó kövére: Domonkos Nagy Lelke, Nemes Virtusai Égben tündöklenek. El mállott porai E' sirban fekszenek. Amazok nyomába Siessünk. Babérrel pedig e' kriptába Ezeket boritsuk. — Ég azok jutalmok! Ezeké itt légyen tsendes nyugodalmok. Tallyán Jul. 26-dikán 1818.

Készítette Sebő Pál
Ref. Predikátor.

H i r d e t é s.

Az időjárásról, 's termésekről.

Táallyáról Julius' 27-dikén irták, hogy a' Canicula ott is hevesen viseli magát, már akkor az aratás' közepén voltak, melly meglehetőes volt, 's a' szőlőhegyek is jó szürettel biztatták a' vidéki lakosokat.

* *

Tyrolisban, Augustus' 5-dikén már a' nyári gabonát, melly nagy bőséggel termelt, nem tsak mind betakarították vala, hanem annak helyén a' második rendbeli vetés, úgy mint a' Haritska (Hajdena) nem tsak kikelt hanem némely helyeken virágzott is. A' törökbuza (kukuritza) pedig, mellyet ott, kivált ezen esztendőben nagy mértékben kezdettek termesztetni, oly szép, hogy mostanság ilyenre nem emlékeznek. Az Insbbrucki piatzon, a' honnét ezeket irják, már árulták a' Déli Tyrolisból odahozatott ért szőlőt. A' szőlőhegyek ott is sok és jó bort ígértek. Mindenféle gyümölts sok van. Ott is nagyon meleg napok jártak. A' közép melegségű napokon 20 gradust mutatott a' Reaumur melegmérője: de voltak 25 's 27 grádusú melegek is.

Svétziában oly tartós és égető őszleg napok jártak, hogy eleinten azt gondolták, hogy a' nagy hévség miatt gemmi gabonájok nem fog termeni: de későbbre kövérítő essőket is kapván, meglehetőes aratást reménlettek.

Concert-jelentés.

A' hires éneklő asszony Catalani Augustus' 1-ső napján Carlsbadban énekelt. Valamí 5 vagy 6 százra telt a' halgatók' száma, kik többire mind előkelő, feredés végett ottlévő vendégek voltak. A' bemenetel taksája két pengő arany volt.

A' Királyi Magyar Udvari fő méltóságú Kamara' rendelése tzerént, a' Báró Thuguth Mária Ferentz Titkos Tanácsos úr halála által a' Kir. Koronához visszatért vagyonok, ugymint: 3,500 akó bor, 22 akó pálinka, 40 akó etzet, 5000 mérő külömbkülömbféle gcbona, 56 mérő aszalt gyümölts, 410 font zsír, és 460 font len, ezen esztendőben September' 9-dik napján, Stiria' határszélén helyezett Milyana nevű kastélyban a' többet ígérőknek kótyavetye által eladattattnak.

H á z - e l a d á s.

Felső Magyarországon Kassa szabad Királyi városában, Gróf Csáki Antal Örököseinek a' fő utzán találtató, egy emeletű háza, melyben 27 szobák, 4 kamarák (oldalszobák) 2 konyhák, 14 ló-ravaló istálló, 8 szekerrevaló színek, és 1000 akó borraivaló pintze, találtatnak, és a' melyben, egy úri házhoz kívántató minden alkalmatosságok megvagnak, a' városon kívül lévő, nagy, jó rendbe vétett, üvegházas, 's külömbkülömbféle gyümöltsfákkal bővölködő, hozzátartozó kertel, 's az abban találtató épületekkel egyetemben, a' folyó esztendőben Oktober' 12-dikén közönséges kótyavetye által eladattatik. A' vásárlás' feltételeit meg lehet tudni az eladandó házban lakó házi Inspektornál.

Borbélyműhely - eladás.

Titt. Miskoltzy Pál examinált Seborvos úrnak Győr Királyi belső városban igen jó helyen lévő Borbély-műhelye még Szent Mihály napig áruba bortsáttatik és eladatik: melyre nézve azok, kiknek megvásárlására kedvek van, felölle magánál a' tulajdonosnál bővebben értekezhetnek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 Augustus' 11-dikén 224 $\frac{1}{8}$ — 12-dikén 228 $\frac{1}{4}$ — 13-dikén 230 $\frac{5}{6}$ — forintot.